

ALGEBRA 1, Lista 14

Konwersatorium 29.01.2018 i Ćwiczenia 31.01.2018 (bez kartkówki).

0S. Materiał teoretyczny: Charakterystyka ciała i podciała. Równania algebraiczne w ciele F , znajdowanie rozwiązań w rozszerzeniu K ciała F . Ciało algebraicznie domknięte: definicja, istnienie (informacyjnie) i nieskończoność. Ciała proste. Podciało proste ciała F . Liczba elementów ciała skończonego. Funkcja Frobeniusa w ciele charakterystyki $p > 0$.

1S. Sporządzić tabelki działań ciała:

- (a) 4-elementowego,
- (b) 9-elementowego.

2K. Które z podanych pierścieni są ciałami?

- (a) $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_2$.
- (b) $\mathbb{Z}_4$.
- (c) $\mathbb{Z}_{17}$.
- (d) $\mathbb{Q}[X]/(X^3 - 3)$.
- (e) $\mathbb{Q}[X]/(X^2 + 1)$.
- (f) $\mathbb{Z}_5[X]/(X^2 + 1)$.
- (g) $\mathbb{R}[X]/(X^2 + 7)$.
- (h) $M_n(\mathbb{R})$, $n > 1$.

3K. Rozwiązać równanie kwadratowe $x^2 + x + 1 = 0$

- (a) w ciele $\mathbb{Z}_7$;
- (b) w ciele $\mathbb{Z}_5$;
- (c) w ciele liczb rzeczywistych;
- (d) w ciele liczb zespolonych.

4. Traktujemy ciało $\mathbb{Q}[\sqrt{2}]$ jako przestrzeń liniową nad ciałem $\mathbb{Q}$.

- (a) Udowodnić, że zbiór $\{1, \sqrt{2}\}$ jest bazą tej przestrzeni liniowej.
- (b) Mamy funkcję

$$f : \mathbb{Q}[\sqrt{2}] \rightarrow \mathbb{Q}[\sqrt{2}], \quad f(x) = (1 + \sqrt{2})x.$$

Sprawdzić, że f jest przekształceniem liniowym przestrzeni liniowej $\mathbb{Q}[\sqrt{2}]$ nad ciałem $\mathbb{Q}$, a następnie obliczyć macierz przekształcenia liniowego f w bazie $\{1, \sqrt{2}\}$.

5. Traktujemy ciało $\mathbb{R}$ jako przestrzeń liniową nad $\mathbb{Q}$. Udowodnić, że wymiar tej przestrzeni liniowej jest nieskończony (dla zainteresowanych: wymiar ten jest nieprzeliczalny i równy $2^{\aleph_0}$).

6. Załóżmy, że F jest ciałem oraz $I \triangleleft F$. Udowodnić, że $I = \{0\}$ lub $I = F$.

7. Załóżmy, że $f : F_1 \rightarrow F_2$ jest homomorfizmem ciał. Udowodnić, że f jest monomorfizmem.

8. Załóżmy, że R niezerowym pierścieniem przemiennym z 1 oraz ideał $I \triangleleft R$ jest taki, że $I \neq R$. Mówimy, że ideał I jest *pierwszy*, gdy dla wszystkich $a, b \in R$, $a \cdot b \in I$ pociąga, że $a \in I$ lub $b \in I$. Udowodnić, że:

- (a) ideał I jest pierwszy wtedy i tylko wtedy, gdy pierścień R/I jest dziedziną;
- (b) jeśli I jest maksymalny, to I jest pierwszy.